

ЗАКОН О ОМБУДСМАНУ ЗА ЉУДСКА ПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ (Неслужбени пречишћени текст¹)

I – Природа

Члан 1.

1. Омбудсман за људска права Босне и Херцеговине је независна институција успостављена у циљу промовисања добре управе и владавине права, заштите права и слобода физичких и правних лица, како је гарантовано посебно Уставом Босне и Херцеговине и међународним споразумима који се налазе у додатку тог Устава која ће с тим у вези надгледати активности институција Босне и Херцеговине, њених ентитета и Дистрикта Брчко, у складу са одредбама овог закона.

2. У овом закону, термин:

а) “Институција“ означава институцију омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине;

б) “омбудсман“ означава једног од три омбудсмана који чине ову институцију;

ц) “омбудсмани“ означава три лица која чине Институцију;

д) *органи власти у БиХ су све институције, органи, установе и све друге институције власти у Босни и Херцеговини (државне, ентитетске, Брчко Дистрикта БиХ, кантоналне и општинске, као и приватне установе које обављају јавне функције;*

~~е) “орган (органи) Владе Босне и Херцеговине“ такођер указује на органе Владе Дистрикта Брчко.~~

(3) *Сједиште омбудсмана за људска права БиХ је у Бањој Луци. Институција има канцеларије у Мостару, Сарајеву и Брчко Дистрикту БиХ а, може их, према потреби, основати и у другим мјестима у БиХ.*

(4) *Институција омбудсмана организоваће посебне организационе јединице за праћење остваривања права дјете, лица са инвалидитетом и права националних, вјерских и других мањина.*

II - Овлаштења и надлежности

Члан 2.

1. Институција ће разматрати предмете који се односе на слабо функционисање или повреде људских права и слобода почињене од стране било којег *органа власти у Босни и Херцеговини.*

2. Институција ће дјеловати по пријему жалбе или *ex officio.*

---

¹ Неслужбени пречишћени текст садржи Закон о Омбудсману за људска права Босне и Херцеговине проглашеног Одлуком високог представника ("Службени гласник БиХ", број 32/00) усвојеног у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и објављен у ("Службеном гласнику БиХ" број 19/02); Закон о измјени Закона о Омбудсману за људска права Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 35/04) - **означено подељаним словима** и Закон о измјенама и допунама Закона о Омбудсману за људска права Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 32/06) - *означено косим словима.*

3. Институција може предузимати опште истраге.
4. Институција може препоручити одговарајуће појединачне и/или опште мјере.
5. Институција неће разматрати предмете који се односе на одлуке, чињенице или догађаје који су се десили прије 15. децембра 1995. године.

Члан 3.

1. Надлежност Институције ће садржати овлаштења да проводи истраге у свим жалбама о повреди људских права и слобода наводно почињених од војних власти.

Члан 4.

1. Надлежност Институције ће садржати овлаштења да проводи истраге у свим жалбама везано за слабо функционисање судског система или неправилног процесуирања индивидуалних предмета и да препоручи одговарајуће појединачне или опште мјере.
2. Омбудсман се неће мијешати у процес одлучивања судова, али може покренути судске поступке или интервенисати у току поступка који се води, кад год установи да је таква активност неопходна при обављању својих дужности. Омбудсман такођер може дати препоруке *органима власти у Босни и Херцеговини* који је страна у поступку или бити консултован од стране у поступку.

Члан 5.

- 1. Институција ће имати искључиву надлежност у раду на предметима који се:*
  - а) односе на органе Владе Босне и Херцеговине;*
  - б) у исто вријеме односе на орган владе једног ентитета и орган Владе Босне и Херцеговине;*
  - ц) у исто вријеме односе на орган владе оба ентитета.*
- 2. Институција такођер може радити на предметима који се односе на орган владе ентитета, када год сматра да је исход предмета од посебног значаја за ефикасно уживање појединачних права и слобода у Босни и Херцеговини као цјелини.*
- 3. Уколико, у било којој фази поступка, омбудсман установи да предмет не спада у његову надлежност, која је горе описана, он ће прослиједити предмет одговарајућој институцији омбудсмана у ентитету.*

Члан 6.

Омбудсман може прослиједити предмете о наводним повредама људских права највишим судским органима Босне и Херцеговине који су надлежни за питања људских права, у складу са правилима која регулишу улагање жалбе тим органима, кад год установи да је то неопходно за ефикасно провођење својих дужности.

Члан 7.

1. Активност Институције неће бити прекинута у вријеме када законодавни орган не засједа, због тога што је законодавни орган распуштен или је његов мандат истекао.
2. Ванредне ситуације неће прекидати мандат омбудсмана.

III - Састав, именовање и оставка

Члан 8.

- (1) Институцију омбудсмена чине три лица.*
- (2) Омбудсмени сарађују у обављању својих дужности. Активност спровођења истраге и разматрања појединачних жалби или разматрања проблема ех оффицио може обавити појединачно сваки омбудсмен, с тим што подјела задатака међу њима неће зависити од критеријума етничког поријекла подносиоца жалбе. Омбудсмени заједнички дају предлоге, рјешења и доносе извјештај.*
- (3) Координацију послова у раду Институције омбудсмена води један омбудсмен у периоду од двије године, који је у том периоду предсједавајући.*
- (4) За именовање омбудсмена, Парламентарна скупштина БиХ оснива посебну ад хок комисију, која објављује јавни позив и након спроведене процедуре утврђује листу кандидата који испуњавају услове утврђене овим Законом.*
- (5) Листа кандидата доставља се Представничком дому и Дому народа Парламентарне скупштине БиХ на даљњи поступак. Парламентарна скупштина БиХ може од кандидата затражити представљање њиховог концепта рада Институције омбудсмена.*
- (6) Парламентарна скупштина БиХ именовале истовремено три омбудсмена у Институцију омбудсмена, на мандат од шест година. Омбудсмене именују и разрјешавају Представнички дом и Дом народа Парламентарне скупштине БиХ већином гласова, у складу са пословницима о раду сваког дома. Редослијед омбудсмена који координирају рад Институције омбудсмена одређује се по абecedном реду омбудсмена. Пословником о раду ближе се уређује начин остваривања редослиједа координирања и друга питања у вези с примјеном овог принципа.*
- (7) Омбудсмени се именују из три конститутивна народа (српског, бошњачког и хрватског), што не искључује могућност именовања и из реда осталих.*

Члан 9.

~~*1. Омбудсмене ће именовати Представнички дом Босне и Херцеговине и Дом народа Босне и Херцеговине двоотрећинском већином сваког дома, а на основу заједничког приједлога Предсједништва Босне и Херцеговине.*~~

- (2) Именовање омбудсмена у складу с овим Законом спроводи се у року не дужем од 60 дана од дана достављања предлога ад хок комисије Представничком дому и Дому народа Парламентарне скупштине БиХ, а најдуже у року од три мјесеца од дана када мјесто остане упражњено или када омбудсмен престане да обавља своју дужност из разлога предвиђених овим Законом, осим у случајевима ако је до истека мандата омбудсмена остало мање од шест мјесеци.*

Члан 10.

- (1) Омбудсмени се именују на период од шест година и могу бити поново изабрани.*
- (2) Омбудсмен који буде именован након оставке омбудсмена или престанка дужности из разлога утврђених овим Законом, обављаће ту дужност преостали дио мандата и може бити поново изабран.*

(3) Плата омбудсмена утврђује се у висини плате судије Уставног суда БиХ.

(4) Плате савјетника, помоћника омбудсмена и плате осталих запослених у Институцији омбудсмена утврђују се у висини плата државних службеника и намјештеника запослених у институцијама БиХ, уз сагласност Министарства финансија и трезора БиХ, у складу са одобреним буџетским средствима.

Члан 11.

За омбудсмена могу бити именовани држављани Босне и Херцеговине, дипломирани правници са положеним правосудним испитом и најмање 10 година радног искуства у правној струци, који су се истакли у тој струци и који имају доказано искуство у области заштите људских права и слобода грађана, те висок морални углед.

Члан 12.

1. Дужност омбудсмана ће престати због било којег од доле наведених разлога:

а) оставке;

б) истека мандата;

ц) очигледне немогућности да обавља своје дужности;

д) пропуста да напусти функцију која је неспојива са мандатом, како је утврђено чланом 17. став 4. овог закона;

е) осуде, и правоснажног изрицања казне за намјерно учињен преступ описан у члану 16. став 3. овог закона.

2. Упражњено мјесто омбудсмана ће објавити предсједавајући Представничког дома Босне и Херцеговине у случају смрти, оставке, истека мандата, или коначне осуде. У осталим околностима, одлука о упражњеном мјесту ће бити донесена од стране двотрећинске већине Дома народа Босне и Херцеговине и Представничког дома Босне и Херцеговине, након дискусије и након саслушања омбудсмана у питању.

(3) Када је мјесто омбудсмена упражњено, поступак именовања новог омбудсмена почиње у року од мјесеца дана.

4. Тамо гдје мјесто буде упражњено због истека мандата, омбудсман чији је мандат истекао ће наставити да обавља своје дужности на привременој основи све док именовање које је прописано чланом 9. не буде обављено.

(5) Када мјесто омбудсмена остане упражњено из других разлога, а то није истек мандата, омбудсмени који остају на свом положају привремено ће обављати његове дужности све док се не заврши поступак именовања новог омбудсмена.

~~IV – Сарадња са институцијама омбудсмана у ентитетима~~

~~Члан 13.~~

~~1. Институција ће сарађивати и промовисати сарадњу међу институцијама омбудсмана у Босни и Херцеговини и омогућити координацију активности институција омбудсмана у Босни и Херцеговини. С тим у вези Институција ће посебно:~~

- ~~а) успоставити мрежу службеника за везу који ће међусобно размјењивати информације о активностима институција омбудсмана у Босни и Херцеговини, посебно информације о предметима који се разматрају;~~
- ~~б) организовати редовне састанке институција омбудсмана у Босни и Херцеговини;~~
- ~~ц) организовати семинаре и радионице;~~
- ~~д) заступати институције омбудсмана у Босни и Херцеговини у међународном окружењу на одговарајући начин.~~

Члан 14.

~~Омбудсман може у складу са чланом 6. прослиједити највишим судским органима Босне и Херцеговине надлежним за разматрање питања људских права сваки предмет који је достављен Институцији у ту сврху од стране институција омбудсмана у ентитетима. Када просљеђује такве предмете омбудсман ће се такођер старати да се мишљење институција омбудсмана у ентитетима адекватно презентује надлежном судском органу.~~

IV - Имунитети и неспојивост

Члан 15.

(1) Омбудсмени су независни и самостални у свом раду. Омбудсмени неће примати никакве наредбе. У оквиру својих уставних и законских овлашћења, ниједан омбудсмен неће добијати упутства од органа власти. Омбудсмени ће дјеловати у оквиру уставних и законских одредаба и међународних правних аката о људским правима и слободама које је прихватила Босна и Херцеговина. Омбудсмени су дужни да се у свом раду придржавају принципа праведности и моралности.

Члан 16.

1. Омбудсман неће бити кривично гоњен, неће бити подвргнут истрази, неће бити ухапшен нити ће му бити суђено за мишљења која изрази или за одлуке које донесе у провођењу својих овлашћења која су у складу са његовим или њеним дужностима.
2. У свим другим околностима, омбудсман не може бити ухапшен или притворен, осим у случају флагранте деликто за кривично јело за које се може изрећи казна затвора преко пет година.
3. Одлука о кривичном гоњењу, притварању или извођењу омбудсмана оптуженог због кривичног јела пред суд, бит ће донесена само за кривично јело за које се може изрећи казна затвора преко пет година и само након што и Представнички дом и Дом народа Босне и Херцеговине донесу одлуку о томе. Само суд на нивоу Босне и Херцеговине ће бити надлежан да суди омбудсману.
4. Лица у служби или именована од Институције неће бити кривично гоњена, неће бити предмет истраге, хапшења, притварања, нити ће им се судити за било какву радњу, мишљење или одлуку донесену при обављању њихових дужности према упутама омбудсмана. У свим другим околностима, кад год су лица у служби Институције ухапшена, притворена или када буду изведена пред суд, органи тужилаштва ће о томе одмах и прописно обавијестити Институцију.

Члан 17.

1. Позиција омбудсмана је неспојива са вршењем било какве заступничке функције; са било каквом политичком активношћу или дужношћу или одговорношћу за пропаганду; наставком службе у *органима власти у Босни и Херцеговини*, чланством у политичкој странци или вођством политичке странке, синдиката, удружења, фондације, или вјерске организације или радом у било којој од њих; са обављањем дужности судије; као и са сваком активношћу као занимањем или професијом, у привреди или запошљавању.
2. Омбудсман који је био службеник ужива гаранцију поновног пријема у пријашњу службу по истеку његовог или њеног мандата.
3. Омбудсман ће, у року од десет дана по његовом или њеном именовану, и прије преузимања своје службе, напустити свако мјесто које је потенцијално неспојиво, а уколико пропусти да то уради сматрат ће се да је одбио именовање.
4. Када дође до неспојивости након што је омбудсман преузео своје дужности, подразумејива се да ће он или она напустити своје дужности, у складу са чланом 12., на дан појаве неспојивости.

V - Поступак истраге

Члан 18.

1. Свако физичко или правно лице које тврди да има легитиман интерес може се обратити Институцији без икаквих ограничења. Националност, држављанство, мјесто боравка, пол, малољетност, етничко поријекло, религија, правна неспособност, затвор било које врсте, и, уопштено узевши, посебни односи са и овисност о неком *органу власти у Босни и Херцеговини* не могу ограничити право улагања жалбе Институцији.
2. Жалба Институцији или интервенција исте неће повући било какве кривичне, дисциплинске или друге санкције за подносиоца жалбе као ни било какву неугодност или дискриминацију за истог.

Члан 19.

1. Свака жалба мора бити потписана и уложена од стране лица које се жали у документу у којем ће бити наведене његове или њене основе за подношење жалбе, на празном папиру. Жалба поднешена на мање формалан начин може се прихватити уколико омбудсман установи да околности то захтијевају.
2. Сав рад Институције је бесплатан за лица која јој се обрате и не захтијева помоћ савјетника или адвоката.

Члан 20.

1. Преписка упућена омбудсману или Институцији из мјеста у којима се лица налазе у притвору, у којима су затворени или су лишени слободе не може подлијегати никаквој цензури, нити се смије отварати.
2. Разговори између омбудсмана или лица делегираних од стране омбудсмана не могу никада бити надгледани нити се у исте може мијешати.

Члан 21.

1. Институција ће регистровати и потврдити пријем жалби које су уложене, било да сматра да је исте потребно разматрати или не. Када омбудсман одлучи да не разматра жалбу, он или она ће то урадити писмено, наводећи разлоге и упућујући подносиоца те жалбе на најпогоднија средства за предузимање радње, уколико иста постоје, остављајући подносиоцу жалбе да искористи она средства која он или она сматра најпогоднијим.

2. Омбудсман може одбити да разматра анонимне жалбе за које сматра да су элонамјерне, које су неосноване, у којима нема жалбе, које наносе штету легитимним правима трећег лица или које су институцији предочене изван рока од 12 мјесеци након појаве чињеница, догађаја или одлука на које се жали.

Члан 22.

Против одлука омбудсмана или Институције није могуће уложити жалбу.

Члан 23.

1. Када омбудсман одлучи да жалба или проблем који разматра *ex officio* пружају довољне основе за истрагу, он или она ће обавијестити предметни *орган власти у Босни и Херцеговини* о суштини предмета, тако да надлежно лице може доставити писмену изјаву у року на који је омбудсман указао.

2. Омбудсман може тражити у било које вријеме било који докуменат који он или она сматра потребним за истрагу.

Члан 24.

Када, у току истраге, омбудсман установи да извршење управне одлуке може резултирати непоправљивом штетом за права подносиоца жалбе, он или она може предложити надлежном *органу власти у Босни и Херцеговини* да обустави извршење оспорене мјере у периоду не дужем од десет дана. Предметни орган може одбити да испоштује тај приједлог, објаснивши, у писменом акту упућеном Институцији, у року од три дана по пријему приједлога и у сваком случају прије извршења оспорене мјере, разлоге за то, а уколико то пропусти тај приједлог постаје обавезујући за тај орган.

VI - Обавеза сарадње са омбудсманом

Члан 25.

1. *Органи власти у Босни и Херцеговини* су обавезни да Институцији пруже одговарајућу помоћ у истрази и вршењу контрола.

2. У вријеме истраге омбудсман има приступ било којем органу владе у циљу провјере тражених информација, обављања личних разговора и разматрања потребних списа и докумената.

3. Омбудсману не смије бити одбијен приступ списима или административним документима или другим документима који се тичу активности или јелатности која је под истрагом, без прејудуцирања одредби члана 28. овог закона.

Члан 26.

1. Када се предмет који се истражује односи на радње лица која су у служби *органа власти у Босни и Херцеговини* и када је иста везана за дужности које та лица обављају, Институција ће обавијестити то лице и његовог или њеног претпостављеног или орган у којем он или она ради и може затражит писмену изјаву.
2. Предметни службеник ће у датом року доставити писмени одговор као и све документе и доказе које сматра релевантним. Тај рок може на захтјев бити продужен.
3. Омбудсман може провјерити вјеродостојност достављених елемената и дати приједлог за саслушање тог службеника како би добио додатне информације. Од службеника који одбију да се одазову овом саслушању омбудсман може затражити писмено објашњење о разлозима одбијања.
4. Информације из личне евиденције дате од неког службеника за вријеме истраге су повјерљиве, без прејудуцирања одредби кривичног закона о објављивању аката, што може бити кривично јело.

Члан 27.

Надређени службеници или *органи власти у Босни и Херцеговини* који забрањују службеницима који су им подређени или који се налазе у њиховој служби да се одазову захтјеву омбудсмана или саслушању које је он или она заказао, дат ће писмену изјаву да су то урадили, наводећи разлоге за то. Овај докуменат ће бити достављен том службенику и омбудсману. Омбудсман ће се тада обратити поменутом вишем службенику за све радње које су неопходне за истрагу.

VII - Повјерљиви и тајни документи и обавеза дискреције

Члан 28.

1. Омбудсман може затражити од *органа власти у Босни и Херцеговини* да му предају документе које сматра потребним за обављање својих дужности, укључујући оне који су заведени као повјерљиви или тајни у складу са законом. У таквим случајевима, омбудсман ће примијенити потребну дискрецију за исте и неће их учинити доступним јавности.
2. Истрага коју води омбудсман и његово или њено особље, укључујући и процедуралне мјере, проводит ће се уз највећу дискрецију, без прејудуцирања разматрања за која омбудсман установи да треба да буду уврштена у извјештај. Подузет ће се посебне мјере заштите за документе који су заведени као повјерљиви или тајни.
3. Када омбудсман сматра да документи који су заведени као повјерљиви или тајни и који нису достављени од стране *органа власти у Босни и Херцеговини* могу бити од пресудног значаја за правилно провођење истраге, о тој чињеници ће обавијестити Предсједништво Босне и Херцеговине.

XIII - Одговорности органа власти и званичника

Члан 29.

Када истрага покаже да је злоупотреба, произвољна процедура, дискриминација, грешка, немар или пропуст који су предмет жалбе почињен од стране службеника у *органу власти у Босни и Херцеговини*, омбудсман може доставити те налазе предметном службенику. Истога дана, омбудсман ће прослиједити те документе службениковом надређеном и дат ће препоруке које буде сматрао потребним.

Члан 30.

Када омбудсман у провођењу својих дужности сазна за понашања или радњу која представља кривично јело, о томе ће обавијестити надлежне органе тужилаштва.

Члан 31.

1. Уколико непријатељско понашање или став који омета истрагу омбудсмана потичу од *органа власти у Босни и Херцеговини* или њених службеника, то може бити предметом специјалног извјештаја и биће поменуто у одговарајућем дијелу годишњег извјештаја.

2. Када неки службеник из *органа власти у Босни и Херцеговини* угрози истрагу тако што одбије да достави документе које је затражио омбудсман, или занемари да достави такве документе или ускрати омбудсману приступ административним списима или документима неопходним за истрагу, омбудсман ће послати релевантни спис лицу надређеном том службенику или надлежним органима тужилаштва за одговарајући дисциплински или кривични поступак који ће се провести у складу са законом.

3. Када надлежни *органи власти у Босни и Херцеговини* пропусте да подузму радњу, омбудсман може, умјесто тог органа, покренути дисциплински поступак против одговорног службеника или, тамо гдје је то потребно, покренути кривични поступак пред судом.

IX - Препоруке

Члан 32.

1. Омбудсман може дати препоруке *органима власти у Босни и Херцеговини* у циљу усвајања нових мјера. *Органи власти у Босни и Херцеговини* који добију такве препоруке дужни су да писмено одговоре и обавијесте омбудсмана о учинку препорука у року који је омбудсман одредио.

2. Уколико, једном када су препоруке дате, предметни *орган власти у Босни и Херцеговини* не подузме одговарајуће мјере у року који је омбудсман одредио, или уколико не обавијести омбудсмана о разлозима неподузимања истих, омбудсман може указати министру одговорном за тај орган или највишим *органима власти у Босни и Херцеговини* на ток предмета и на дате препоруке. Уколико омбудсман након тога не дође до рјешења у предмету у којем је по његовом/њеном мишљењу било могуће наћи позитивно рјешење, тај проблем ће бити уврштен у годишњи или специјални извјештај, помињући имена *органа власти у Босни и Херцеговини* или службеника који су заузели такав став.

3. Ни омбудсман ни Институција немају надлежност да измијене или укину мјере или налоге *органа власти у Босни и Херцеговини*, али могу дати приједлог за измјену критерија кориштених при њиховом усвајању.

4. Када, након разматрања предмета, омбудсман установи да начин на који је закон примјењен води неправичним резултатима, он или она може упутити надлежном *органима власти у Босни и Херцеговини* препоруке које би довеле до правичног рјешења ситуације предметног појединца. Омбудсман може надлежном *органима власти у Босни и Херцеговини* дати приједлог мјера чија примјена би вјероватно побољшала ситуацију на коју се жали, укључујући исплату одштете, и у годишњем или специјалном извјештају Институције дати приједлог за измјене и допуне закона и других прописа када он или она сматра да је то потребно.

5. Уколико се радње које су предмет жалбе проводе кроз услуге физичких лица у складу са уговором о концесији јавне службе, омбудсман може од надлежног управног органа затражити да проведе своја овлаштења контроле и кажњавања.

X - Обавјештавање и комуникација

Члан 33.

1. Омбудсман ће обавијестити предметно лице о резултатима његових или њених истрага и радњи као и о одговору који му је достављен од стране *органа власти у Босни и Херцеговини*, уколико се одговор, по својој природи, не сматра повјерљивим или тајним.

2. Омбудсман ће доставити позитивне и негативне налазе истрага властима, службеницима или предметном управном ојелу.

3. Институција може одлучити да објави своје опште препоруке у “Службеном гласнику БиХ”.

4. Све остале препоруке омбудсмана или Институције ће бити доступне јавности, осим у случају када се исте односе на питања која су повјерљива или тајна, или када се у жалби изричито затражи да се име подносиоца као и околности случаја не објаве.

XI - Извјештаји

Члан 34.

1. Сваке године Институција ће доставити резултате својих активности у извјештају упућеном Предсједништву Босне и Херцеговине, Представничком дому Босне и Херцеговине, Дому народа Босне и Херцеговине, *Парламенту Федерације Босне и Херцеговине и Народној скупштини Републике Српске*.

2. Тамо гдје јавни значај и хитност случаја захтијевају, Институција може издати специјални извјештај.

3. Годишњи и специјални извјештаји ће бити објављени.

Члан 35.

1. У свом годишњем извјештају, Институција може навести број и природу примљених жалби, указујући на оне које нису узете у разматрање као и разлоге за то, и оне које су биле предмет истраге, и налазе о томе; Институција може такођер истакнути оне

приједлоге или препоруке које су прихваћене од стране органа власти у Босни и Херцеговини.

2. Извјештај неће садржавати личне податке који би омогућили да лице укључено у поступак истраге буде јавно идентификовано, без прејудуцирања одредби члана 31.

3. Извјештај ће такођер садржати додатак намијењен Предсједништву Босне и Херцеговине, који ће приказати трошкове буџета Институције у датом периоду.

XII - Правила процедуре

Члан 36.

(1) Институција омбудсмена доноси опште акте којима се, у складу с одредбама овог Закона, утврђују правила и процедуре поступка са предметима и странкама, правилник о унутрашњој организацији и систематизацији, правилник о платама, правилник о раду, правилник о дисциплинској одговорности запослених у Институцији омбудсмена и друге акте према потреби.

(2) Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији, Институција омбудсмена је обавезна да донесе у року од мјесеца дана од дана избора.

XIII – Особље, опрема и финансирање Институције омбудсмена

Члан 37.

Избор особља у Институцији омбудсмена спроводи се путем јавног конкурса, у складу са законом, а што се ближе уређује актом о унутрашњем уређењу и систематизацији Институције омбудсмена.

Члан 38.

1. Савјетници Институције ће бити аутоматски отпуштени када три нова омбудсмена изабрана од стране Представничког дома Босне и Херцеговине и Дома народа Босне и Херцеговине, у складу са чланом 9. овог закона, преузму своје дужности. Ови савјетници могу бити поновно именовани.

2. Особље Институције, који су били службеници прије запошљавања у Институцији, уживају гаранције поновног пријема у њихову службу у вријеме њиховог отпуштања.

Члан 39.

(1) Средства неопходна за функционисање Институције омбудсмена обезбјеђују се у буџету институција БиХ.

(2) Институција је обавезна да сваке године надлежном министарству финансија и трезора достави предлог финансијског плана, на основу којег се одобравају средства из буџета институција БиХ.

(3) Приликом утврђивања висине средстава за финансирање Институције омбудсмена полази се, прије свега, од потребе обезбјеђивања потпуног, независног и ефикасног обављања послова, њихове природе, обима и од других услова утврђених посебним законима.

XIV - Прелазне одредбе

Члан 40.

По ступању на снагу овог закона, канцеларија омбудсмана за људска права установљен Анексом 6. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ће се звати “Омбудсман за људска права Босне и Херцеговине“ и обављаће дужности у складу са одредбама овог закона.

Члан 41.

(1) Омбудсмени Босне и Херцеговине и ентитета који тренутно обављају ову дужност имаће статус омбудсмена и замјеника омбудсмена у прелазном периоду.

(2) Статус омбудсмена и замјеника омбудсмена у прелазном периоду трајаће до 31. 12. 2006. године.

(3) У прелазном периоду наведеном у ставу (2) овог члана пренос дужности омбудсмена извршиће се на сљедећи начин:

а) дужност омбудсмена Босне и Херцеговине у прелазном периоду до наведеног рока обављаће омбудсмен из једног од три конститутивна народа, а дужност замјеника досадашњи омбудсмени из друга два конститутивна народа;

б) дужност омбудсмена у Републици Српској у прелазном периоду обављаће већ изабрани омбудсмен Републике Српске из једног од три конститутивна народа, а дужност замјеника омбудсмена досадашњи омбудсмени из друга два конститутивна народа;

ц) дужност омбудсмена у Федерацији Босне и Херцеговине у прелазном периоду обављаће већ изабрани омбудсмен Федерације Босне и Херцеговине из једног од три конститутивна народа, а дужност замјеника омбудсмена досадашњи омбудсмени из друга два конститутивна народа.

(4) Одлуку о критеријумима и редослиједу обављања дужности омбудсмена и замјеника омбудсмена у прелазном периоду донијеће Представнички и Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и парламенти ентитета у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог Закона.

(5) Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и парламенти ентитета приликом доношења одлуке из претходног става дужни су да воде рачуна да омбудсмени Босне и Херцеговине и ентитета не буду из истог народа.

Члан 42.

(1) До рока утврђеног у члану 17. став (2) овог Закона извршиће се именовање омбудсмена у складу с овим Законом.

(2) Изузетно, именовање првих омбудсмена у складу с овим Законом може се извршити између омбудсмена који обављају ове дужности у прелазном периоду.

Члан 43.

(1) Особље, средства за рад и опрему ентитетских омбудсмена преузеће Институција омбудсмена, о чему ће до рока из члана 16. став (2) овог Закона донијети посебан акт и утврдити начин преузимања.

(2) *Институција омбудсмена распоређује особље на одговарајућа радна мјеста, у складу са интерним актима.*

(3) *Омбудсмени БиХ и ентитета ће у прелазном периоду рационализовати број запослених до 30% и теренских канцеларија до 50%, водећи посебно рачуна о томе да се достигнути ниво заштите људских права и слобода овом рационализацијом не угрози.*

(4) *На запослене који не буду распоређени у складу са претходним ставом овог члана примјењују се одредбе одговарајућих закона који прописују право запослених у случају укидања радног мјеста.*

Члан 44.

(1) *Финансирање институција омбудсмена у прелазном периоду вршиће се из буџета институција БиХ и буџета ентитета, све до коначног реструктурисања институција омбудсмена у складу с овим Законом.*

(2) *Омбудсмен Босне и Херцеговине и ентитетски омбудсмени редовно ће сарађивати све до престанка функционисања ентитетских омбудсмена, а сарадња ће укључивати припрему у року од шест мјесеци координираног плана рада, размјену искустава, усклађивање праксе и сачињавање почетног оквира за будуће функционисање Институције омбудсмена.*

(3) *До истека рока утврђеног у члану 17. став (2) ентитети су дужни да донесу одговарајуће законе који утврђују престанак функционисања ентитетских омбудсмена и којим њихове надлежности преносе на Институцију омбудсмена.*

Члан 45.

Овај закон ступа на снагу осмог дана након објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

***

("Службени гласник БиХ" број 35/04)

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се од 1. јануара 2004. године.

***

("Службени гласник БиХ" број 32/06)

Члан 21.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".